

Paradižnik



Temeljna izhodišča za pridelavo paradižnika

Paradižniku kot toplotno zahtevni vrtnini moramo zagotoviti naslednje temperature:

- za rast – najnižja temperatura je 10 °C, optimalna 21 - 27 °C in najvišja 30 °C;
- za cvetenje je najnižja temperatura 15 °C;
- optimalna temperatura za cvetenje in oploditev je 21 - 27 °C.

Pri temperaturah pod 10 °C rastline prenehajo z rastjo, medtem ko začnejo plodovi odpadati pri temperaturi pod

13 °C. V primeru visokih temperatur, ko so dnevne temperature nad 32 °C je rast in razvoj plodov zmanjšana. Najbolje uspeva na globokih, humusnih tleh z dobro sposobnostjo zadrževanja vlage ter pH vrednostjo med 6,5 in 7.

V naših klimatskih razmerah pri vzgoji v zaščiteneh prostorih z gostoto 3–4 rastline/m² dosegamo pridelke od 20 do 100 t/ha.

Odvzem hranil (kg) s pridelkom 1 tone/ha

Dušik (N)	Fosfor (P ₂ O ₅)	Kalij (K ₂ O)	Magnezij (MgO)	Kalcij (CaO)
2	1,3	3	0,7	3

Paradižnik potrebuje veliko vode, zato v času rasti vzdržujemo optimalno vlažnost tal pri 60 -70 % poljske kapacitete.

V primeru neugodnih temperatur uporabimo hormonske pripravke za rast in razvoj plodov, ki omogočajo razvoj plodu brez oploditve – partenokarpija. Na ta način se plodovi čvrsteje `privežejo` in ne odpadejo, če so razmere manj ugodne.

Pri osnovnem gnojenju uporabimo tako organska kot mineralna gnojila. Preostanek potrebnih hranil dodajamo v obliki rednega kapljičnega gnojenja vse do zaključka proizvodnega cikla.

Največja sposobnost absorpcije makrohranil je v obdobju cvetenja in v času dozorevanja prvih plodov. Paradižnik je občutljiv tako na presežke kot tudi na pomanjkanje makro- in mikrohranil. Preveč dušika podaljšuje vegetativno rast ter zmanjšuje razvoj cvetov in plodov. S kapljičnim gnojenjem se izboljša učinkovitost prehrane z dušikom. Pomanjkanje kalija vpliva na slabšo kvaliteto in manjši pridelek plodov.

Posebno pozornost je potrebno nameniti oskrbi s kalcijem,

saj se njegovo pomanjkanje odraža v rumenenju in nekrotiziranju listnih robov ter notranjosti listnih ploskev, ki se nadaljuje v trohnjenju konice (muhe) plodov in slabemu razvoju rastnih vršičkov.

Vzroki fiziološkega pomanjkanja kalcija so kljub zadostni vsebnosti v tleh številni tehnološki dejavniki (prekomerno gnojenje s kalijem, neenakomerna oskrba in pomanjkanje vode, visoka zračna vlaga ob sočasno visokih temperaturah (otežena transpiracija, zlasti v rastlinjakih), močna nihanja temperature in vlage, hitra rast rastlin...) ob sočasni izjemno slabi mobilnosti v rastlinah. Foliarna oskrba rastlin s kalcijem je za visoke donose in tržno kakovost plodov zato neobhodna. Gnojenje s kalcijem pričnemo v času zavezanja prvih plodov in nadaljujemo v rednih tedenskih presledkih. Listnih kalcijevih gnojil zaradi izgub učinkovitosti z obarjanjem ne mešamo s FFS niti drugimi listnimi gnojili!

Pri intenzivni pridelavi moramo redno dodajati **Mg** in **mikroelemente** v obliki listnega ali kapljičnega dognojevanja.

Izkušnje slovenske prakse*

- 12,7% višji skupni letni pridelek paradižnika,
- plodovi izenačeni, z boljšo skladiščno trpežnostjo,
- okus in vonj izrazitejša, sočnost zvišana.

* proizvodni poskus v rastlinjaku s kapljičnim gnojenjem v letu 2010. Nadzor in izvedenotenje vršil KGZS-Zavod Celje. Primerjava pridelka z uporabo konvencionalnih in stabiliziranih gnojil.

Gnojenje paradižnika

Pridelava v rastlinjaku za pridelek 80 t/ha

Pri predsetvenem založnem gnojenju uporabimo tako organska kot mineralna gnojila. Po presajanju sadik pričnemo s kapljičnim dognojevanjem s poudarkom na fosforju in dušiku. V času intenzivne vegetativne rasti nadaljujemo z gnojenjem z uravnoteženo sestavo, ob pričetku razvoja plodov pa pričnemo poudarjeno gnojiti s kalijem in kalcijem.

Za rast poganjkov in korenin, krepitev rastlin ter večanje odpornosti na bolezni, do pričetka barvanja plodov foliarno uporabimo Basfoliar Aktiv.

S foliarnim **dognojevanjem kalcija in mikrohranil** pričnemo ob začetku cvetenja in nadaljujemo v rednih 7-10-dnevnih presledkih, odvisno od intenzitete vzgoje rastlin.



fenofaze

12 61 71

proizvod / koledarski mesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Σ kg (L)/ha
Briketiran hlevski gnoj			2000										2000
NovaTec Classic 12-8-16			400										400
NovaTec Solub 21				40	40								80
NovaTec Solub 16-10-17					100								100
NovaTec Solub 14-8-30						150	150	100	50				450
Hakaphos 13-40-13				50	50								100
Basfoliar Combi Stipp*						6	6	6	6				24
Basfoliar Aktiv**					2	2							4
Fetrilon Combi**						1	1	1	1				4
KNO₃						40	40	40	30				150
Ca(NO₃)₂						40	40	40	30				150

* ne mešati s FFS in gnojili

** uporabljati sočasno z ukrepi varstva

Varstvo paradižnika

problematika

Varstvo pred paradižnikovo plesnijo

Zviševanje odpornosti na boleznj

Varstvo pred sivo plesnijo, alternarijo in belo gnjilobo

Zatiranje plevela

Zatiranje sovč

Uši, tripsi in rastlinjakov ščitkar

Krepitev sadik ob presajanju na prosto

Čas / razvoja faza

pred presajanjem

čas do prvega pridelka

obdobje rodnosti do konca obiranja

¹ Polyram® DF 2 kg/ha ali
¹ Aviso® DF 2-2,5 kg/ha
⁵ Ulmasud B 1,5 % konc.⁴ Basfoliar Aktiv
2 L/ha
² Rovral® Aquaflo 1,5 - 2,2 L/ha ali
⁵ Ulmasud B 1,5 % konc.
Stomp® 400 SC
4 L/ha⁶ Alverde®
1 L/ha³ Neem Azal T/S
2-3 L/haAlgo Plasmin
0,3-0,4% konc.¹ Karenca za Aviso® DF in Polyram® DF je 14 dni.² Rovral® Aquaflo karenca 3 dni, tretirati začnemo v fenološki fazi BBCH 61-89 (začetek drugega obdobja cvetenja).³ Neem Azal T/S je brez karence.⁴ Basfoliar Aktiv tretiramo dva do trikrat v času intenzivne vegetativne rasti do pričetka obarvanja plodov.⁵ Ulmasud B tri škropljenja v razmiku 7 - 10 dni, sredstvo je brez karence, deluje na alternarijo in paradižnikovo plesen.⁶ Alverde®: karenca 1 dan; tretiramo v fenološki fazi, ko je viden prvi stranski poganjek pa vse do začetka dozorevanja plodov.

® zaščiteno ime BASF SE

Fitofarmaceutvska sredstva uporabljajte varno.

Pred vsako uporabo natančno preberite navodila in informacije o proizvodu.



METROB d.o.o.

Začret 20a, 3202 Ljubečna

T.: 03 7806 330

F.: 03 7806 341

E: info@metrob.si